

برگزیدگان جایزه کتاب سال الوند شدند

آیین پایانی پنجمین دوره جایزه کتاب سال الوند با معرفی برگزیدگان برگزار شد.

به گزارش سایت خبری پرسون، در این مراسم که در مرکز تحقیقات زبان و ادبیات فارسی وابسته به دانشگاه تربیت مدرس و با همکاری انجمن علمی نقد ادبی ایران برگزار شد، ضمن تقدیر از کتاب «دریا، غروب، نم نم باران» سروده فردوسی اعظم، کتاب «به رنگ صدا» سروده نیلوفر بختیاری به عنوان کتاب سال به انتخاب «انجمن علمی نقد ادبی ایران» و کتاب «دست چیم از من جوان تر است» از هاله زارع نی‌ریزی به عنوان برگزیده کتاب سال به انتخاب «هیئت داوران» پنجمین دوره انتخاب شد.

در این مراسم که با اجرای علیرضا بهرامی - شاعر، روزنامه‌نگار و مستندساز - همراه بود ابراهیم خدایار، رئیس انجمن نقد ادبی ایران به عنوان نخستین سخنران جلسه گفت: پیشینه داوری درباره ارزش شعر به افلاطون برمی‌گردد. این حکیم بزرگ یونان در دو رساله خود فایدروس و ایون یک نگاه خاصی به شعر دارد و در رساله دیگرش به نام جمهور یک نگاه دیگر، افلاطون در رساله ایون و فایدروس یک نگاه جانب دارانه‌ای به شعر دارد و شعر را واسطه الهام خدایان می‌داند و شاعران را به نوعی راوی خدایان می‌داند اما در رساله جمهور آنها را دروغ‌زنی می‌داند که نباید به مدینه فاضله آن وارد شد.

وی با بیان اینکه از همان دوره تا به امروز با عطف توجه به کارکرد شعر و هنر و ارزش‌های آموزشی و اخلاقی و زیبایی‌شناختی شعر می‌بینیم چند مسیر متفاوت را طی کرده است، افزود: یک عده از منتقدان هواخواهان لفظ بودند، یک عده طرفداران معنا بودند و یک عده نیز طرفداران هر دوی آنها بودند. از جمله معروف‌ترین آنها در دنیای اسلام جرجانی بود که می‌گفت نه لفظ و نه معنا هیچکدام به تنهایی نمی‌تواند زیبایی و فصاحت را بیافریند و یک شکل سومی را به آن اضافه می‌کرد و می‌گفت یک فرآیند به هم پیوند دهنده و بافنده‌ای باید در کنار این دو باید بنشیند و اینها را به هم پیوند بزند.

رایزن فرهنگی اسبق ایران در تاجیکستان و ازبکستان تاکید کرد: یادم هست در یکی از آثاری که از فروغ فرخ‌زاد می‌خواندم او نقل قولی کرده بود و گفته بود در سنت ادبی ما انفجار به کار نرفته است این من هستم که می‌توانم در پیوند با واژه‌های قبل و بعد را به شکل هنرمندانه به مخاطب منتقل کنم. در هر صورت اگر نمی‌شود از ارزش زیبایی‌شناختی شعر چشم پوشید، از این طرف نیز ما نمی‌توانیم به‌آسانی از ارزش‌های اخلاقی و آموزشی شعر صرف نظر کنیم.

خدایار با بیان اینکه در این سال‌ها برای شعر یک رقیب قلدر و به قول معروف قلچماق و قدری به نام سینما پیدا شده است که شعر و ارزش‌های آن را به چالش کشیده است، افزود: در این سال‌ها برای شعر یک رقیب قلدر و به قول معروف قلچماق و قدری به نام سینما پیدا شده است که شعر و ارزش‌های آن را به چالش کشیده است و خودش را در کنار کهن رسانه یعنی شعر، به مخاطبان تحمیل می‌کند. با تمام این حرف‌ها می‌بینیم که نهاد شعر با پشت سرگذاشتن این فرازو نشیب‌های مختلف که هر تهاجم آن یک سینه ستبر و پشتوانه قوی را می‌خواهد که این بار مضاعف را تحمل کند تا به امروز این قضیه را تحمل کرده است و گویی قصد دارد بماند و میدان را برای رقبای خود خالی نکند.

رئیس انجمن علمی نقد ادبی ایران تاکید کرد: در واقع شعر نمی‌خواهد به حاشیه برود و می‌خواهد در مرکز بماند، هرچند شاید در مرکز نباشد چراکه فکر می‌کند هنوز هم می‌تواند بخشی از نیازهای معنوی مخاطبان خود را پاسخ بدهد.

وی افزود: شعر در ایران یک کارکرد خاصی دارد اما وقتی قدم به دنیای فارسی‌زبانان جهان می‌گذاریم کارکردش فرق می‌کند. در کشورهایی که روزگاری ما ایرانیان با آنها همدل و هم‌صدا بودیم و در یک فضای مشترک نفس می‌کشیدیم از سمرقند و بخارا گرفته تا دوشنبه، دهلی، قونیه، شرق چین، وقتی امروز به این شهرها قدم می‌گذاریم زبانی که امروز سخن می‌گویند دیگر آن زبان گذشته نیست، یعنی وقتی در عصر حاضر قدم به این سرزمین‌ها و کشورها می‌گذاریم، کسانی را می‌بینیم که مثل ما فکر و صحبت می‌کنند دلمان باز می‌شود و احساسمان شکفته‌تر می‌شود. به این معنی همان شعری که در دیار ما به حاشیه فرو می‌رود و به آن تهمتی می‌زنند اما در آن سرزمین‌ها ما را به گذشته پیوند می‌زند و به نظر من این کارکرد کمی نیست که شعر دارد.

جلیل اکبری صحت کارگردان سینما، تهیه‌کننده و روزنامه‌نگار دیگر سخنران جلسه بود. وی با اشاره به اینکه در شهرستان‌ها استعدادهایی وجود دارد که باید دیده شوند گفت: استان همدان دارای تنوع فرهنگی و زبانی است. ترک‌ها، کردها، لرها و فارس‌ها در این استان به تفکیک شهرستان زندگی می‌کنند و این باعث شده هم استعدادهای زیادی در استان باشد و هم تنوع فرهنگی در این استعدادها وجود داشته باشد.

این سینماگر ادامه داد: استان همدان شاید زیر بار معنوی باباطاهر و ابن‌سینا قرار گرفته و این در حالی‌ست که چهره‌های شاخص ادبی دیگر هم در این استان زیست فرهنگی داشته‌اند.

این روزنامه‌نگار پیشکسوت تاکید کرد: کلیم همدانی و عبید زاکانی از جمله این بزرگان هستند که باید پژوهش‌هایی درباره آن‌ها انجام و هویت آن‌ها بیش از پیش برای اهل فرهنگ نمایان شود. ند

کمال شفیعی، شاعر و پژوهشگر نیز دیگر سخنران این جلسه بود که بیان کرد: پنجمین دوره جایزه کتاب سال شعر الوند، امسال به یک بلوغی رسیده است و این امر نشان می‌دهد که این جشنواره، گام‌های بلندی را برمی‌دارد و به‌نوعی راه خودش را برای طی‌کردن قله‌های پیشرفت، پیدا کرده است. اهمیت این رویداد نسبت به رویدادهای دیگر و تفاوتش در نگاه شرکت‌کنندگان آن است.

وی تاکید کرد: مخاطبان این دوره با یک علاقه‌مندی خاصی در این دوره شرکت کردند، این دوره صرفاً به شعر محض و خود جریان سازی شعر می‌پردازد و این موضوعی است که باید مسیر آن، برای ادبیات کشورمان باز شود. ما شعر را به عنوان میراث ملی می‌دانیم از این منظر که شعر میراث ملی ماست، نیازمندیم که گاهی شعر به دور از عینک‌های خاصی دیده شود و این اتفاق بسیار مبارکی است. خوشبختانه جایزه ملی کتاب شعر سال الوند امسال پربارتر از سال گذشته برگزار شد. من از گذشته‌های دور می‌دیدم و در آینده خواهیم دید همین موفقیت‌ها، اصالت این رویداد را بیشتر و بیشتر خواهد کرد. نیاز است این جشنواره در برگزاری دوره‌های آینده، با تمهیدات و دقت بیشتری برگزار شود.

شفیعی در پایان به مسئولان برگزاری جایزه کتاب سال شعر الوند پیشنهاد کرد که بخش پژوهش را در کنار شعر ببینند و گفت: وقتی یک هیئت علمی دانشگاهی پشت برگزاری این رویداد قرار دارد به طور قطع کار پژوهشی در حوزه ادبیات هم باید دیده شود که این موضوع می‌تواند باعث غنای جایزه کتاب سال شعر الوند در سال‌های آینده شود.

اسدالله شعبانی شاعر کودک و نوجوان هم در این جلسه گفت: من کودکی بسیار زیبا و جذابی در همدان داشتم، اگرچه بسیار سخت و طاقت‌فرسا بود، حتی گاهی حوادثی وجود داشت که باعث جان بچه‌های هم سن و سال ما می‌شد اما با تمام این مشقات اما همدان برایم خاطرات خوبی را رقم زده است.

این شاعر ادامه داد: همدان همیشه شهر تنوع فرهنگی بوده است، ادیان و مذاهب، زبان‌ها و فرهنگ‌های متعددی در آن زندگی می‌کردند که نشان از میزان مدارای مردم در استان همدان بود.

این شاعر همچنین به انتخاب‌های جایزه کتاب سال شعر الوند اشاره کرد و گفت: فارغ از این دوره و با نگاهی به تمام دوره‌ها باید این را عرض کنم که داوران باید در انتخاب‌ها خیلی دقت داشته باشند. شعری که در کنار مردم نباشد و روایتگر مردم نباشد و اجتماعی نباشد به نظر من شعر مطلوبی نیست؛ من به یکی از شاعران نامدار گفتم که اگر شعر و کتاب شما را من به عنوان یک شاعر حرفه‌ای متوجه نشوم، مردم چگونه متوجه خواهند شد؟

وی ادامه داد: بر همین اساس شعر باید مردم را تکان دهد و موج ایجاد کند. از همین منظر شعر باید در کنار مردم باشد.

حسن گوهرپور دبیر جایزه کتاب سال الوند هم در این جلسه با اشاره به تاریخچه برگزاری جایزه و اینکه برگزار کنندگان علاقمند به برگزاری در استان همدان هستند گفت: اگرچه این جایزه امسال در تهران برگزار شد اما تمایل برگزار کنندگان این است که آیین پایانی دوره‌ها در همدان برگزار شود.

این شاعر ادامه داد: برگزاری در همدان می‌تواند یک تعامل فرهنگی بین شاعران استان همدان و شاعران دیگر استان‌ها ایجاد کند و همین باعث تغییرات در سطح فرهنگی استان بیش از پیش خواهد بود.

گوهرپور در ادامه تاکید کرد: دو دوره از جایزه به صورت غیر حضوری برگزار و نتایج از طریق رسانه‌ها اعلام شد. در این دوره سعی کردیم برگزیدگان هر سه دوره را دعوت و از آنها در یک جلسه حضور تقدیر کنیم. بنابراین در این نشست برگزیدگان سه دوره جایزه حضور دارند.

رضا گودرزی دبیر اجرایی جایزه هم در حاشیه جلسه اعلام کرد که در این جلسه برخی از چهره‌های شاخص همدانی هم حضور داشتند که از جمله می‌توان به امیرحسین مکاریانی، احمدرضا معراجی، محمود اکبری‌نیا، علیرضا بهرامی و ... اشاره کرد.

منبع: تسنیم